

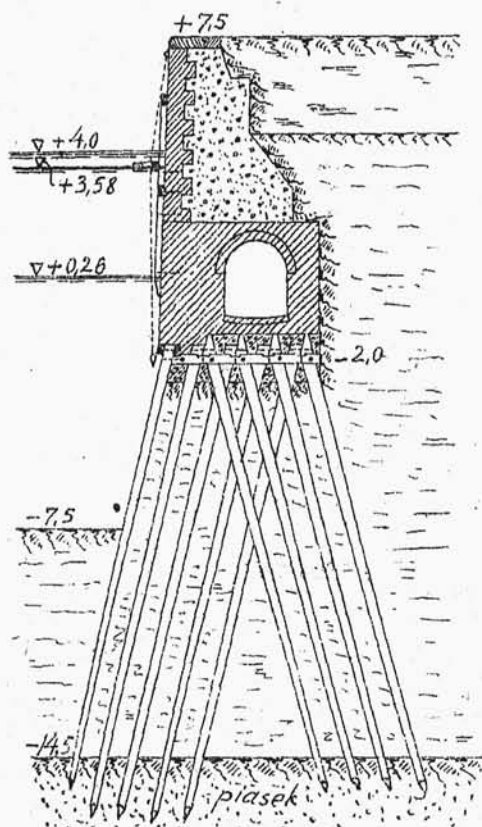
Szczególnie należy uważać na należyte fundowanie i zabezpieczenie śluz w terenie kopalnianym. Na kanale Ren-Herne, przecinającym teren węglowy oznaczono dla śluz rejony ochronne, w których odbudowa warstw węglowych jest rozdzielona na okres czasu do 20 lat. Stosownie do założenia, że osiadanie się gruntu pod śluzami będzie wolniej postępować, niż pod kanałem, osadzono progi śluz znacznie niżej, niż normalnie. Stosując się do obliczeń urzędu górniczego dano progi dolne śluz w głębokości 4,50 i 5,50 m., a progi górne w głęb. 5,50 m. pod zwierc. wody w kanale. Głowy i komora śluzy są każde z osobna fundowane na płytach żel. betonowych, - a mury komory są podzielone na 5 części o dług. 31,8 m. Z ostrożności są wykonane śluzy podwójne i nieco przesunięte /rys.87/.

Szczególne konstrukcje ścian i den śluz komorowych.

Ponieważ w śluzach komorowych komora zajmuje więcej niż połowę długości śluzy, przeto pomimo, że jest prościej wykonana, niż głowy, powoduje znaczną część kosztów budowy. Oszczędność więc na budowie komory jest wskazana i możliwa, o ile nie

zależy na wytrzymałych ścianach murowanych i szczelnem dnie. Faktycznie w wielu wypadkach nie zależy na mocnych ścianach, a często ani na mocnych ścianach, ani na szczelnem dnie. Natomiast nie ma racji budowa silnego i szczelnego dna, gdy ściany są lżejszej konstrukcji. Jeżeli komora ma być zbudowana oszczędnie, należy głowy śluzy odgraniczyć od komory ścianami palisadowymi.

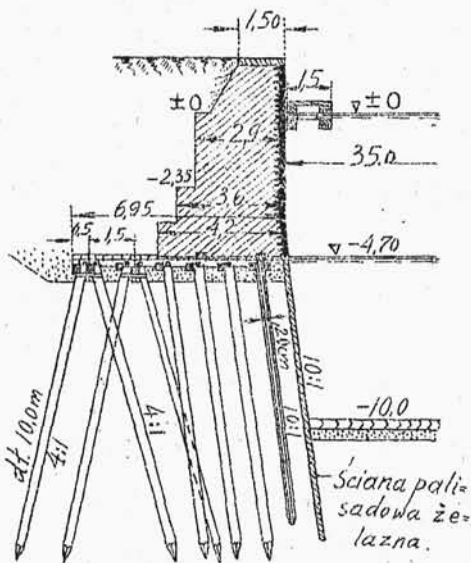
Są wykonane komory śluz morskich o ścianach murowanych, ale bez dna. Ściany te spoczywają na ruszcie palowym /rys.139/. O ile zachodzi obawa

Rys. 139.

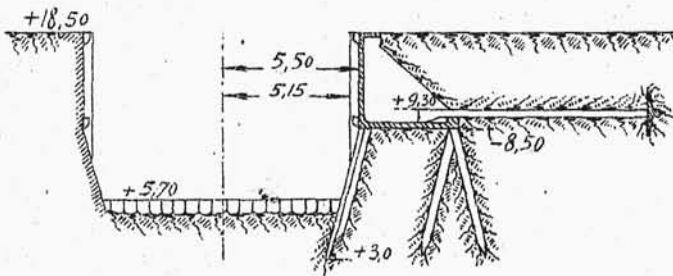
zniszczenia rusztu przez korniki morskie, należy ochronić go zapomocą żelaznej ściany palisadowej, umieszczonej przed rusztem /rys.140/, między ścianą drewnianą i żelazną można dać ściankę betonową.

Ściany boczne lżejszej konstrukcji są wykonane następująco:

Rys. 140.

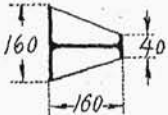

pionowa, połączone z sobą ścianami poprzecznymi; płyty i żebra są z żelbetu, a cała konstrukcja jest nadto zakotwiona /rys. 141/.

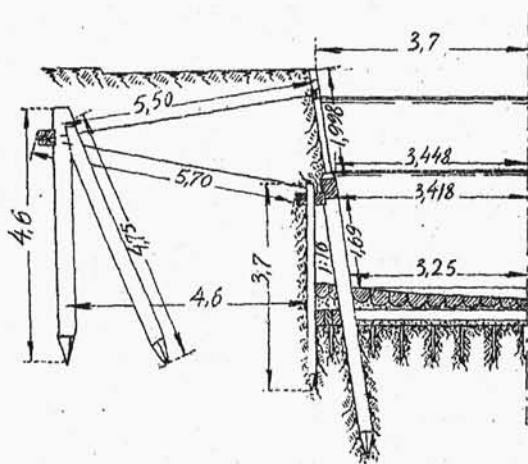

Rys. 141. Przekrój poprzeczny śluzy w Brondolo.

b/ Śluzy kanałów żeglugi w dorzeczu rzeki Ems mają ściany komcrys wykonane w następujący sposób: ściana palisadowa sosnowa o grub. 13 cm., sięgająca

a/ Ściany komory śluzy w Brondolo na kanale z Wenecji do Padu, wykonane podczas wojny, składają się ze ściany palisadowej z betonu uzbrojonego systemu francuskiego Coignet-Ravier i 2 rzędów pali żelbetowych, na których spoczywają płyta pozioma i jako ściana płyta

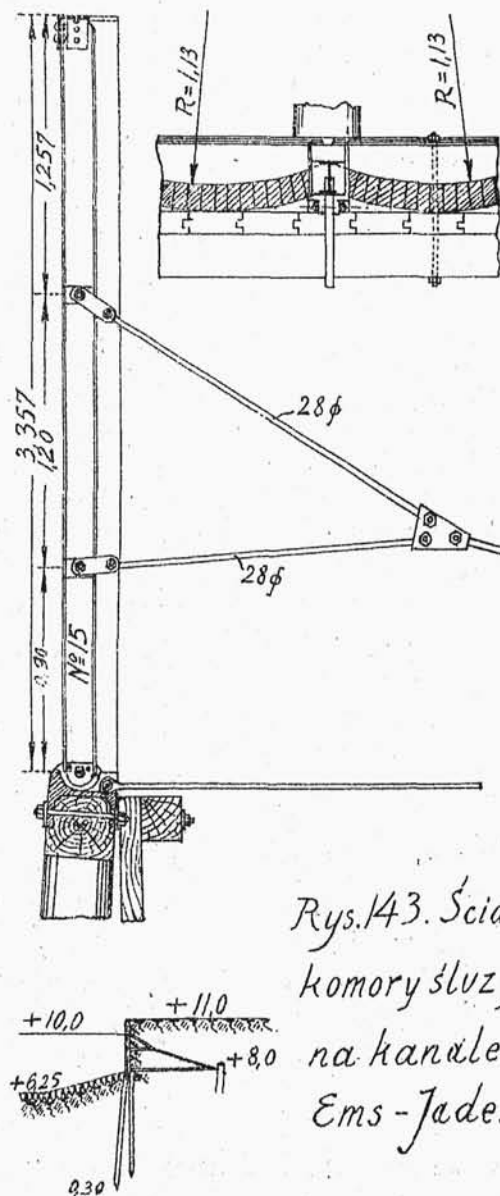
1,50 m. poniżej dna komory, a przy niej pale zabite w odstępach 1,70 m. o nachyleniu 1:10; na palach tych jest osadzony kaptur dębowy, przymocowany do pali szynami żelaznymi. Na kapturze znajdują się trzewiki z żelaza łanego, na których umieszczono w odstępach 0,91 m. słupy również z żelaza łanego, a między nie wmurowano płaskie sklepienia z klinkerów o grubości 1/2 cegły. Słupy mają przekrój , na górnym końcu są nakryte płytą laną i wzmocnione żelazem o przekroju . Całe urządzenie jest zakotwione w odstępach, co drugi słup. Belka pływająca uwieszona na łańcuchu chroni ścianę od uderzeń statków /rys.142/.

Rys.142. Służa na kan. dorz. Ems.

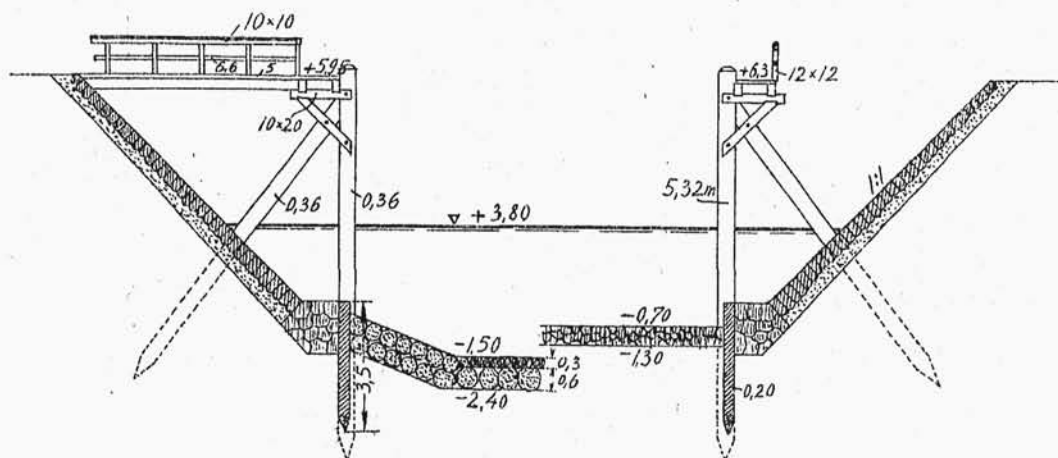
Ściany komory służą na kanale Ems-Jade składa się ze słupów żelaznych o przekroju dwuteowym, a na końcach o przekroju , osadzonych na kapturze palisa-

dy i silnie zakotwionych. Między słupami znajdują się płaskie sklepienia z klinkerów /rys. 143/.

Z obu stron przy stopie skarpy zwykle znajduje się kładka na pilotach, która służy do prowadzenia

Rys. 146.

statków.

e/ Ścianę komory może stanowić tama faszynowa, sięgająca do wysokości zwierciadła wody, a nad nią skarpa brukowana, jak to ma miejsce w niektórych śluzach holenderskich, gdzie zamiast ścian w głowach są tylko mury skrzydłowe.

f/ W dobrym gruncie można ograniczać się do samego wykopu zamkniętego z obu stron głowami. W małych śluzach mogą to być progi drewniane ze ścianą palisadową pod niemi i słupami służącemi do umocowania wrot. Słupy te są albo częścią składową bulwarów, albo są wzmocnione przeciw ciągnięciu skrzydeł.

Dno komory. Jeżeli nie chodzi o szczelność dna komory, można wykonać je z bruku kamiennego lub z płyt betonowych, lub jako warstwę kamienia łamanego. Jest wskazane dać podkład z szutru lub też z wyściółki faszynowej. Śluza na Wezerze w Dörwerden rys.130 ma dno wykonane następująco: na warstwie iłu 0,4 m. grubej leży warstwa szutru 0,2 m. grub., a na niej warstwa 0,4 m. gruba z kostek betonowych ułożonych rębem. W śluzie przedstawionej na rys.142 dno składa się z bruku z kamienia łamanego, ułożonego na wyściółce faszynowej 0,50 m. grubej, przegrodzonej poprzecznie co 1 m. płótkami.

W śluzie pod Mauloy na skanalizowanej Ourcq/dopływie Marny/ jest dylina osadzona na belkach, które są położone poprzecznie do osi śluzy na kapturach osadzonych na palach zabitych co 4 m. wzdłuż stopy skarp.

Jest wiele śluz, których dno w komorze nie jest niczem ubezpieczone.

Urządzenia, służące do
napełniania i opróżniania komory.

Śluza ma połączenie zamykane między stanowiskiem górnem a komorą, któremi doprowadza się wodę do